

WB077: Wat als er geen plan voor ons is?

Opdrachten gemaakt door Eric-Wubbo Lameijer

Doelstelling

Een visie ontwikkelen/verscherpen op hoe we omgaan met de (schijnbare?) zinloosheid van het leven.

Niveau: klas 3 of hoger (bekendheid met evolutietheorie nuttig)

Bekijk eerst het filmpje.

Inleiding

Veel mensen organiseren hun leven rondom doelen en plannen. Ze doen dingen niet omdat ze leuk zijn, maar om iets anders te bereiken. Maar wat is eigenlijk het doel van het leven zelf? Vroeger dachten veel mensen dat het vanzelf wel goed zou komen, omdat er een God was die een plan met je had, al had je misschien geen idee wat dat plan inhield. Tegenwoordig weten we niet meer zo zeker of er wel een God bestaat. We zien alleen de natuur en evolutie om ons heen en evolutie lijkt ook niet echt een doel te hebben. Het ene jaar overleven de vogels met dunne bekken die kleine zaadjes kunnen oppikken, het volgende jaar sterven ze omdat er alleen harde noten groeien. Kortom, de wereld lijkt geen plan te hebben. In elk geval weten wij niet wat het is. Hoe erg is dat?

Opdrachten:

- 1a. Schrijf (individueel) op wat jouw doelen zijn. Als je geen doelen hebt, noteer dan wat je leuk of interessant vindt.
- 1b. Bekijk je antwoord bij 1a nog eens. Door wie of wat worden jouw doelen bepaald? Door jezelf? Door anderen? Door allebei?
2. (Klassikaal of in duo's) Verdeel het bord (of een A4) in vier vakken: links en rechts komen "plan" en "geen plan" te staan, en boven en beneden "voordelen" en "nadelen". Vul het schema in. Start met de voor- en nadelen die het filmpje noemt over het bestaan van een plan voor ons. Vul vervolgens gezamenlijk het schema aan.

Tips voor docenten:

Deze wisebit is geschikter voor de filosofie- of godsdienstlessen dan voor een biologieles. De discussie kan uitgebreid worden door voorbeelden te geven van historische figuren die wel een doel hadden of dachten te hebben (bijvoorbeeld Gandhi, Luther, Jezus of Mohammed). Neem hun doelen onder de loep en werp een aantal vragen op:

- Mohammed en Boeddha kunnen toch niet allebei gelijk hebben gehad?
- Had Einstein een doel? Was hij geboren om de relativiteitstheorie uit te vinden?
- Nietzsche beweerde dat er geen doel is in het leven, behalve in het moment.

- Het Hindoeïsme gelooft in een cyclisch wereldbeeld van werelden die in ademhalingen van Brahma ontstaan en vergaan, en onderkent geen doel, maar hoe zit dat in 'lineaire' godsdiensten als de Islam en het Christendom?

Sketches uit Monty Python's *Meaning of life* zijn bruikbaar om dit thema te voeden en de doelstelling van deze wisebit te bereiken.